

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

07 Şubat 2019

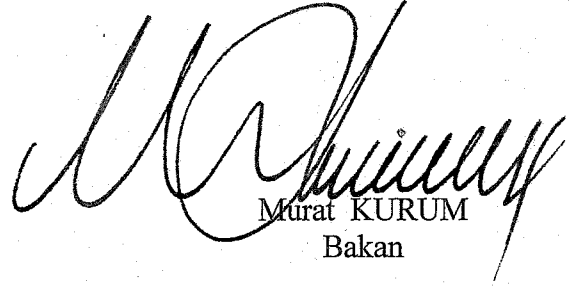
Sayı : 30824082/610- 32038
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (1 Adet- 3 Sayfa)
- Cevap yazısı (39 Adet, 91 Sayfa)

**MERSİN MİLLETVEKİLİ
SAYIN RIDVAN TURAN'IN
TBMM 7/2283 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Mersin'in Silifke, Anamur ve Aydıncık kıyılarında denize yapılması planlanan balık çiftlikleri deniz ekosistemi ve halk sağlığı açısından Mersin'de yaşayan insanları tedirgin etmektedir. Kent kamuoyunun ciddi tepki ve itirazlarına rağmen 32 yeni balık çiftliği için ÇED sürecinin bitme aşamasına geldiği bilinmektedir. Balık çiftliklerinin çevreye ve ekosisteme ciddi zararlar verdiği çok sayıda bilimsel araştırmayla ortaya konulmuştur. Balıkları beslemek için verilen GDO'lu ve yağlı besinler denizleri kirletmekte, balıklarının dışkıları ve haftalık taşıyan balıklar deniz hayatının yok olmasına sebep olmaktadır. Ayrıca, Balık çiftliklerinin kurulması planlanan alanlarda, önemli turizm gelişim bölgelerine yakınlığı, doğal yaşam alanları özellikle deniz kaplumbağası yuvalama kumsalları ve Akdeniz foku yaşam alanlarına olan yakınlığı ve bölgenin yakınlarında sit alanlarının mevcut oluşu (Dana Adası'nda 2016 yılında yapılan arkeolojik araştırmalarda dünyada bir benzeri daha olmayan 274 geminin aynı anda inşa ve tamir edildiği antik tersane kalıntıları bulunmuştur) bu alanın daha iyi korunmasını gerektirmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Balık çiftliklerinin kurulması hem deniz eko sistemini, hem de kurulacak bölgede tarihi ve kültürel mirası tehdit edecektir. Bu gerçeğe rağmen balık çiftliklerinin kurulmasındaki amaç ve ısrar nereden kaynaklanmaktadır?
- 2) Balık çiftliklerin yapıldığı Akdeniz koylarında nesli tükenmekte olan koruma altında caretta ceratta ve foklar yaşamaktadır. Kurulacak balık çiftliklerinin, bu koruma alanında olan canlılara zarar vereceğine ilişkin ciddi kaygılar ve geri dönülmesi mümkün olmayan bu felaket için bakanlığınızın nasıl bir önlemi olacaktır?
- 3) Dana Adası'nda 2016 yılında yapılan arkeolojik araştırmalarda, dünyada bir benzeri daha olmayan 274 geminin aynı anda inşa ve tamir edildiği Kilikyalılardan kalma antik tersane kalıntıları bulunmuştur. Ayrıca bölgede su altında batık gemi kalıntılarının olduğu bilinmektedir. Daha önce Dana Adası çevresindeki balık çiftliklerinin kaldırılmasına yönelik sözler verildiği halde buradaki çiftlikler neden kaldırılmamıştır? Bu tersane kalıntılarının varlığı bilinmesine rağmen balık çiftliklerine izin vermek çevre kanunlarıyla çelişkili bir nitelik taşımamakta mıdır?
- 4) Mersin'in Silifke ilçesindeki Dana Adası açıklarında balık çiftliği kurmak isteyen 2 firmanın, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan "ÇED gerekli değildir" raporu aldığı bilinmektedir. Bu durum balık çiftliği kurmak isteyen diğer şirketlerin aldığı ÇED raporları muhteviyatına yönelik ciddi kuşku olmasına rağmen bu konuda halkı bilgilendirme hususunda herhangi bir programınız var mıdır?
- 5) Mersin Büyükşehir Belediye Meclis Toplantısı'nın Ağustos ayı ikinci birleşiminde, belediye meclis üyelerinin çoğunluğu balık çiftliklerinin kurulmasına karşı çıkmıştır. Başta kent çevre dernekleri olmak üzere pek çok sivil toplum kuruluşu balık çiftliklerinin kurulmasına yönelik kararların Mersin halkı tarafından verilmesine yönelik önerileri olmuştur. Bakanlığınız bu önerileri dikkate alacak mıdır?

CEVAPLAR

1) Bakanlığımıza intikal eden balıkçılık ÇED projeleri, firmaların müracaatına binaen Tarım ve Orman Bakanlığınca ön izin verilmiş projelerdir. Diğer ÇED projelerinde olduğu gibi, balıkçılık projelerinde de ÇED Yönetmeliği kapsamında ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte, yapılacak faaliyetin insan sağlığı ve çevre başta olmak üzere etkileri değerlendirilmekte, mer'i mevzuata göre yapılması uygun görülmeyenler veya alınacak tedbirlerle de yapılacak faaliyetin olumsuz etkileri giderilemeyecek projeler, bulunmuş olduğu safhaya göre, ÇED süreci sonlandırılmakta veya ÇED Olumsuz Kararı verilmektedir.

Soru önergesinde belirtilen hem deniz ekosistemini, hem de bölgede tarihi ve kültürel mirası tehdit durumu hususu, mahallinde yapılan incelemeler sonucu hazırlanan bilimsel raporlar, ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğümüz ve Mersin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz internet sayfasında "Duyurular" bölümünde halkın görüşüne açılan Son Şekli Verilen ÇED Raporlarının eklerinde yer almaktadır. Söz konusu Raporlarla ilgili gelecek görüşler ayrıca değerlendirilerek Karar verilecektir.

2) Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü söz konusu ÇED raporları ile ilgili oluşturulan İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu üyemizdir. Nesli tükenmekte olan koruma altındaki caretta caretta ve Akdeniz foku yaşamı ile ilgili hususlar ilgili Kurum tarafından değerlendirilmektedir.

3) ÇED kapsamında soru önergesinde belirtilen hususlarla ilgili su altı arkeoloğu tarafından yapılan çalışmalar sonucu düzenlenen raporda ve Kültür ve Turizm Bakanlığı (Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Adana Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü) tarafından yaptırılan çalışmalarda, herhangi bir bulguya rastlanılmamıştır.

4) Mersin İli, Silifke İlçesi, Dana Adasında yapımı planlanan balık çiftlikleri ile ilgili olarak ÇED Yönetmeliğinin 9. Maddesi gereğince 19.07.2018 tarihinde Halkın Katılımı Toplantısının yapılacağı ulusal ve yerel gazetede toplantıdan 10 gün önce duyurulmuştur. Yapılan duyuru sonucunda toplantı günü ve saatinde tahmini 150 kişi toplantının planlandığı salonda bulunmuş ancak halk bilgilenmek istemediklerini belirtmişlerdir.

5) İnceleme Değerlendirme Komisyonu, ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşmaktadır. Komisyonda yer alan kişiler kendi kurum yasal yetki ve sorumlulukları çerçevesinde görev yaparlar. İnceleme süreci içerisinde Halkın Katılımı Toplantısında yapılan ve tutanak altına alınan itirazlar ile Bakanlığımıza yapılan yazılı itirazlar süreç içerisinde değerlendirilerek gerekli tedbirlerin alınması sağlanmakta, mer'i mevzuat hükümleri dikkate alınarak karar verilmektedir.